

Přehřátí

05.06.2023

MVDr. Marta Skrejvalová

Blíží se léto a s ním kromě dovolených a krásných chvil s vaším parťákem i nebezpečí spojená s horkým počasím. Přehřátí je život ohrožující stav v důsledku nemožnosti ochladit organismus, ať už se to děje na přímém slunci, nuceným pohybem v horkém počasí nebo pobytem v horkém prostředí, např. v autě.

Víte, že psi mají potní žlázy jen na tlapkách? Přesněji na polštářcích, a pocení v této lokalitě souvisí spíše se stresem, rozhodně neslouží k ochlazení. Pes se chladí pouze jazykem – s pomocí zrychleného dýchání a otevřené tlamy se zrychluje proudění vzduchu v tlamě a ochlazují se sliznice jazyka a horních cest dýchacích, potažmo celý organismus. Všem je jistě jasné, že tento způsob není zdaleka tolik efektivní, jako pocení u lidí nebo např. koní, a pes je tudíž značně náchylnější k přehřátí. Už teplota nad 25°C je významným rizikovým faktorem, kdy již nemusí být ochlazování jazykem dostatečně účinné. Některé skupiny psů jsou ještě trochu víc v nebezpečí – malá štěňata, staří psi, brachycefalici (krátkolebí psi, např. buldoček, bulldog, mops a jiní), psi s nadváhou, s kardiovaskulárním onemocněním, pracovní psi během práce. Samozřejmě se rychleji přehřejí psi s černou barvou. Hustá srst překvapivě izoluje i proti nadměrnému horku, takže ostříháním např. špice nebo huskyho jim spíše přitížíte, než byste jim ulevili. Pokud má pes hustou srst, je rozumnější ji na léto dobře vyčesat, a když už stříhat, tak na minimálně 1cm.

Jak poznáme přehřátí? Zpočátku mohou být příznaky nenápadné, pes odmítá poslušnost, vyhledává stín (na pracovní psy je třeba dávat pozor a zachytit první příznaky - pokud jsou hodně pracovití, snaží se psovodovi vyhovět i přes značný diskomfort), zvyšuje frekvenci dýchání, dýchá s široce otevřenou tlamou, v podstatě ji už vůbec nezavírá, sliní, má zarudlé sliznice, skelný, nepřítomný pohled, poté nastupuje apatie, malátnost, může se přidat zvracení, stav končí neschopností pohybu, ulehnutím a kómatem.

Víte, že psa lze přehřát i ve vodě? Moc se to neví, ale drtivá většina energie (až 80%) ze svalové práce spojené s plaváním se přeměňuje na teplo, navíc hodně chladná voda způsobí stažení cév na periférii a tím pádem snížené proudění krve a ochlazování, tj. všechno teplo se hromadí uvnitř těla. I u vody pozorujte svého psa a jeho bláznivé vodní aktivity (vášniví aportéři) včas ukončete (po 15-20 minutách by měl následovat odpočinek, dokud se pes nezklidní)

A jak psovi pomoci? Začněme prevencí: Především se vždy snažte zajistit komfortní podmínky pro psa – nenechávejte ho v horku na přímém slunci a NIKDY v autě, ani ve stínu a s otevřenými okénky. Během 5 minut může teplota v autě stoupnout až k 50°C. Výjimkou může být pouze nezávislá a zapnutá klimatizace v autě. Pracovní psi jezdí zpravidla v klimatizovaných přívěsech, pokud jsou v autě, lze ho přikrýt speciální folií, která odráží sluneční záření a výrazně zpomaluje ohřátí vzduchu v autě, otevřená okénka, příp. kufr jsou samozřejmě pro zajištění proudění vzduchu. Dobrou vychytávkou jsou chladicí podložky, na které si pes může lehnout a také z nich odejít (nejsem moc přítelem chladicích vest, protože vestu pes sundat nemůže, když se cítí dostatečně ochlazen). Pokud to lze, veškeré aktivity (výcvik, procházky, zejména s kardiaky) provozujte brzy ráno a v pozdním odpoledni nebo večer, na výletě často využívejte stínu k odpočinku a mějte s sebou dost vody i pro psa, dýcháním se odpařují z těla tekutiny, které je třeba doplňovat. V rámci prevence lze psa namočit před cvičením/prací, pokud je nemůžete posunout na jinou denní dobu.

Pokud už k přehřátí dojde, umístěte psa okamžitě na stinné a chladné místo, chladte vlažnou vodou nejdříve tlapy, vnitřní stranu stehů a břicho psa, také na hlavu a krk můžete dát chladný obklad. Rozhodně nemáčejte psa ledovou vodou, ani ho neházejte do vody celého – prudké zchlazení způsobí stažení cév v podkoží a horší proudění krve, což mu může přivodit až šok a kolaps. Je-li schopen pít,

nabízejte po malých porcích vodu. Psa lze i čímkoli ovívat, aby se zrychlilo proudění vzduchu kolem jeho těla, a tím se zlepšilo ochlazování.

Po první pomoci ho rozhodně odvezte k veterináři, který zhodnotí jeho stav a pravděpodobně nasadí ještě chlazené infuze a léky zabraňující šokovému stavu.

Přeji Vám i Vaším parťákům krásné prázdniny bez přehřátí a jiných problémů.